

Potipõllumees hädas kasvuturbaga

Kui istikute kasvatamine ebaõnnestub, kas süüdistada siis ennast või võib põhjus olla hoopis kasvuturbas?

Mitu lugejat on kurnud Targu Talitalle, kuidas köögivilja- ja lilletaimede ettekasvatamine kasvuturbal on viimasel aastatel aia taha läinud: “Tomatitaimed tärkasid ilusasti, aga siis jäid kängu, lehed kolletusid ega kasvanud edasi.”, “Pärast pikeerimist lillkap-sahakatised ei juurdu, muutusid jõuetuks ja lõpuks hävisid.”, “Põõsastilli taimed tõmbusid valkjaks, areng seiskus.”. Küsitakse, milline on poest ostetud külvi-, pikeerimis- ja universaalsete kasvuturvaste koostis, kas on vaja lisada veel mineraalväetisi?

Müügil olevaid eri tootjate kasvuturbaid on põhjalikumalt uurinud Eesti Maaviljeluse Instituudi taimekasvatuse osakonna vanemteadur, põllumajandusdoktor MALLE JÄRVAN, kes vastab ka järgmistele küsimustele.

Kas võib olla, et mingeid tähtsaid taimeõidaineid kasvuturvastes napib?

Paar-kolm aastat tagasi lasksin müügil olevatest kasvuturvastest

(Eesti Turbatooted, Biolan) teha põhjalikud analüüsid Põllumajandusuuringute Keskuses. Selgus, et nendes on hästi vähe magneesiumi ja rauda. Madal on ka vase- ja boorisaldus, kuid istikute kasvatamise aeg on lühike ning nende elementide vähesus ei anna end tunda.

Miks on magneesium tähtis?

Magneesium kuulub klorofülli koostisesse ja on seetõttu taimedele asendamatu, kuid tal on muidki tähtsaid ülesandeid. Taimede toitumises on magneesiumil kaks tugevat vastast – kaltsium ja kaalium. Mida rohkem on viimaseid kasvustraadis, seda raskem on taimel omastada magneesiumi. Kaaliumisisaldus meie kasvuturvastes on piisav.

Eestis toodetud kasvuturbad saavad magneesiumi peamiselt turba neutraliseerimiseks kasutatud lubiainest. Järelepärimisel selgus, et turba-le lisatakse lubjakivijahu, milles magneesiumi on väga vähe. Biolani toodete pakendil toodud teave, et turbasse on segatud dolomiitlupja 8 kg kuupmeetri kohta, tundub olevat eksitav, sest analüüsitud kasvuturvaste Mg-saldus oli selleks liiga madal.

Mg-saldust kasvuturvastes saaks väga lihtsalt suurendada nii, kui tootjad kasutaksid turba liigse happesuse neutraliseerimiseks magneesiumirikamaid aineid, mida Eestimaal rohkesti leidub.

Näiteks lubjakivijahu ja dolomiidijahu segu või siis klinkritolmu. Eesti Maaviljeluse Instituudis tehtud mahukates uuringutes on leidnud kinnitust, et kui kasvustraadis valmistamisel kasutatud lubiaines on kaltsiumi ja magneesiumi suhe normaalne, siis kasvavad taimed hästi.

Kuidas avaldub rauapuudus?

Noored lehed kahvatuvad, tugeva puuduse korral muutub kogu lehestik helekollaseks. Taimel on kloroos ehk klorofüllivaegus. Öitsemisjärgus paprikal võivad kõige nooremad lehed muutuda helekollaseks või isegi täiesti valgeks. Taime kasv ja areng seiskub.

Uuringutest on selgunud, et rauapuudusel pidurdub ka juurte pikkuskasv, juured justkui kõndistuvad, taim püüab veel asjatult moodustada juurekarvakesi, kuid need hävivad. Ise olen seda korduvalt täheldanud kapsataimekeste pikeerimise järel.